

การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาครูภาษาอังกฤษที่มีต่อการสอนภาษา แบบสื่อสารในรายวิชาการกิจกรรมสำหรับการสอนภาษาอังกฤษ

PRE-SERVICE TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING IN ACTIVITIES FOR ENGLISH LANGUAGE TEACHING COURSE

ชนกร สุวรรณพฤติ¹
Tanagorn Suwannaprut¹

Received : 29 January 2021

Revised : 16 August 2021

Accepted : 23 August 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทัศนคติที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสารของนักศึกษา และ 2) เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสารระหว่างนักศึกษายาและนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างการวิจัย จำนวน 44 คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ที่เรียนรายวิชาการกิจกรรมสำหรับการสอนภาษาอังกฤษ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามทัศนคติต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และ 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อมูลเชิงปริมาณนำมาประมวลและวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ independent t-test ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร (คะแนนเฉลี่ย 79 คะแนน) และมีทัศนคติเชิงบวกกับแนวคิดการสอนแบบ CLT โดยเฉพาะมีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่งในด้านการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียน “ควรให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเห็นปัญหาในการเรียนรู้ของตนเอง รู้จักควบคุม จัดการ การทำงานของตนเอง การทำงานเป็นกลุ่มจึงเป็นวิธีจัดประสบการณ์เรียนรู้ในชั้นเรียน” (ค่าเฉลี่ย 4.57) เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษายาและนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่มีต่อการสอนภาษาแบบ CLT พบว่า ไม่แตกต่างกัน ผลจากการวิจัยครั้งนี้แสดงถึงความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของนักศึกษาครูภาษาอังกฤษที่มีต่อแนวคิดการสอนภาษาแบบ CLT ซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้นแสดงถึงความตระหนักและยอมรับแนวคิดการสอนภาษาที่ส่งผลต่อ

¹ศูนย์ภาษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

¹Language Center, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: tanagorn@vru.ac.th

การตัดสินใจนำไปปฏิบัติใช้จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนจริงของตนเอง และเสนอแนะว่าควรนำทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาครูต่อแนวคิดการสอนภาษาไปใช้ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรเพื่อเพิ่มสมรรถนะวิชาชีพ ส่งเสริมการบ่มเพาะนักศึกษาให้เป็นครูสอนภาษาอังกฤษมืออาชีพต่อไป

คำสำคัญ: ทัศนคติ การสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสาร นักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอน

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) investigate pre-service teachers' attitudes towards CLT and 2) compare attitudes towards CLT between male and female pre-service teachers. Data were collected from 44 fourth-year undergraduate students enrolled in Activities for English Language Teaching course, during semester 1, academic year 2020, at Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Pathum Thani. Research instruments consisted of 1) attitudes towards CLT questionnaire 2) semi-structure interview questions and 3) participant observation. Quantitative data gained from the sample were analyzed by descriptive statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, and independent t-test. Data gathered from interview and observation were analyzed by content analysis technique.

The results of this study indicated that pre-service teachers held favorable attitudes towards the principles of CLT (mean, 79 points). They strongly held favorable attitudes towards the idea that "group work allows students to explore problems for themselves, and thus have some measure of control over their own learning. It is therefore an invaluable means of organizing classroom experiences" at highest level (mean, 4.57). There was no statistically significant difference between males' attitudes and females'. Based on the findings, pre-service teachers expressed their knowledge of CLT principles and were aware of the implementation in their language classrooms. The research suggestion was given to emphasize pre-service teachers' perception found in this study in course design and development to enhance their professional competency.

Keywords: Attitudes, Communicative Language Teaching, Pre-Service Teachers

บทนำ

ความสามารถในการสื่อสาร เป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ (Brown, 2007) แนวการสอนภาษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการสื่อสารให้กับผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน คือ การสอนภาษาแบบสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) ซึ่งเป็นแนวการสอนที่สอดคล้องกับ

ความจำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจึงควรมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการและแนวคิดของการสอนภาษาอังกฤษแบบ CLT สามารถเชื่อมโยงหลักการและแนวคิดไป ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ในสถานการณ์ชีวิตจริง

การสอนภาษาแบบสื่อสาร หรือ CLT หมายถึง แนวการสอนภาษาผ่านกิจกรรมเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการสื่อสารระหว่างกัน อย่างมีความหมาย ในชั้นเรียนมีกิจกรรมสื่อสารที่หลากหลาย และมีบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน (Richards, 2006) แนวคิดการสอนแบบ CLT เริ่มมีขึ้นในช่วงปี 1970 โดย Hymes (1979) กล่าวถึง แนวการสอนแบบสื่อสารว่ามีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Competence) ให้กับผู้เรียน ความสามารถในการสื่อสารดังกล่าวเป็นความสามารถในการใช้ความรู้ ทางภาษาได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์สื่อสารต่าง ๆ ที่หลากหลาย ต่อมาการสอนแบบ CLT ได้รับความนิยมน้อยลงแพร่หลายในชั้นเรียนภาษาแทนการสอนแบบดั้งเดิม (Traditional Approach) เนื่องจากมีแนวคิดมุ่งพัฒนาทักษะการสื่อสารทั้งด้านความถูกต้องและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา สื่อสารให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งการสอนภาษาแบบดั้งเดิมให้ความสำคัญด้านกรอมนื้อหาภาษาและการรอบรู้ไวยากรณ์ มากกว่าการใช้ภาษาสื่อสารให้บรรลุเป้าหมายในสถานการณ์จริง บทบาทของ ครูผู้สอนในชั้นเรียนแบบ CLT คือ ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ (Facilitator) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมเรียนรู้และฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารให้มากที่สุด ไม่ขัดจังหวะในขณะที่ผู้เรียนใช้ภาษา สื่อสารแม้จะไม่ถูกต้อง คอยให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาเพื่อให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ เป็นผู้ให้ข้อมูลทางภาษาและข้อมูลสะท้อนกลับแก่ผู้เรียน ใช้สื่อจริงในชีวิตประจำวัน และสร้าง บรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย สนุกสนาน ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกตึงเครียดระหว่างเรียนรู้ผ่านกิจกรรม สื่อสาร (Brown, 2007)

Brown (2007) อธิบายแนวคิดของการสอนแบบ CLT ว่าการเรียนรู้ภาษาเกิดขึ้นใน กระบวนการที่ผู้เรียนพยายามใช้ภาษาสื่อสาร และมีคุณลักษณะของการสอนที่สำคัญ ได้แก่ 1) เป้าหมายของการสอน คือ ความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียน มุ่งเน้นไปที่องค์ประกอบทั้งหมด ของทักษะการสื่อสาร ได้แก่ ความสามารถทางไวยากรณ์ (Grammatical Competence) ความสามารถในการใช้ถ้อยคำ (Discourse) ความสามารถในการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ (Sociolinguistic) และความสามารถในการใช้กลยุทธ์สื่อสาร (Strategic) 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ ภาษาในสถานการณ์สื่อสารจริง ใช้ภาษาอย่างแท้จริงตามหน้าที่ภาษา และมีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร 3) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วและมีความหมาย ไม่ติดอยู่ในกรอมนื้อหาความถูกต้อง ใช้ภาษาได้อย่างเข้าใจและประสบความสำเร็จในการสื่อสาร ช่วยเหลือและให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่ ผู้เรียนเมื่อมีข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารจริงและสร้างสรรค์ ในบริบทนอกชั้นเรียน 5) ส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักถึงกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ใช้กลยุทธ์ใน การเรียนรู้ และพัฒนาตนเองไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองนอกชั้นเรียน (Autonomy) และ 6) ครูผู้สอน มีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาสื่อสารภาษาระหว่างกัน รวมทั้งมี

ปฏิสัมพันธ์สื่อสารกับครูผู้สอน ส่วนบทบาทของผู้เรียน คือ ผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้น (Active Learner) มีส่วนร่วมในกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือกัน

ทัศนคติของครูผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาแบบ CLT ในชั้นเรียน เนื่องจากทัศนคติเป็นจุดเริ่มต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนภาษา ความเข้าใจ ความเชื่อ การตัดสินใจวางแผนการสอน การเลือกกิจกรรมเรียนรู้และสื่อการสอน ที่ครูผู้สอนนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Karavas-Doukas, 1996) จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของครูที่มีต่อการสอนภาษาแบบ CLT พบว่า มีทัศนคติทั้งเชิงบวกและลบ และมักประสบปัญหาในการนำแนวคิดไปใช้จัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะบริบทการสอนภาษาอังกฤษในทวีปเอเชีย เนื่องจากปัจจัยหลายประการ เช่น ปัญหาจากตัวผู้เรียน ความสามารถและแรงจูงใจของผู้เรียน วัฒนธรรมแตกต่างกัน ปัญหาจากครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ CLT และบริบทของการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (Huang, 2016) ทำให้มีผู้วิจัยหลายท่านสนใจศึกษาปัญหาและทัศนคติของครูผู้สอนที่อาจมีผลต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้ในชั้นเรียน อาทิ งานวิจัยของ Ozsevik (2010) ศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนภาษาอังกฤษชาวตุรกีเกี่ยวกับการสอนแบบ CLT พบว่า ผู้สอนมีทัศนคติไม่ดีต่อการสอนแบบ CLT ในชั้นเรียน เนื่องจากประสบปัญหาหลายด้าน เช่น ห้องเรียนขนาดใหญ่ ผู้สอนภาระงานเกิน หลักสูตรและการวัดประเมินไม่สัมพันธ์กัน ข้อสอบเน้นความรู้ด้านไวยากรณ์ รวมถึงความสามารถสื่อสารของผู้เรียนค่อนข้างน้อย ทำให้การจัดการเรียนการสอนแบบ CLT ยากลำบาก ส่วนการศึกษาของ Chang (2011) เกี่ยวกับทัศนคติของผู้สอนภาษาอังกฤษชาวไต้หวันต่อการสอนแบบ CLT พบว่าผู้สอนมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนแบบ CLT และไม่ชอบแนวการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นสอนไวยากรณ์ให้ผู้เรียนจดจำกฎต่าง ๆ ผู้สอนมีความเข้าใจแนวคิดการสอนเน้นสื่อสาร และเชื่อว่าการสอนแบบ CLT ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร นอกจากนี้ Lashgari, Jamali, และ Yousofi (2014) สำรวจทัศนคติของผู้สอนภาษาอังกฤษชาวอิหร่าน พบว่ามีทัศนคติที่ดีต่อการสอนแบบ CLT ความเชื่อและการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนจริงไม่มีความแตกต่างกัน ต่อมา Zulu (2019) ศึกษาความเข้าใจและทัศนคติของผู้สอนภาษาอังกฤษชาวแซมเบียต่อการสอนแบบ CLT พบว่าผู้สอนมีความเข้าใจน้อยถึงปานกลาง บางคนเข้าใจแนวคิดการสอนแบบ CLT ผิดและนำไปใช้จัดกิจกรรมเรียนรู้ไม่ถูกต้องตามหลักการ รวมทั้งบางคนมีทัศนคติที่ไม่ดีเนื่องจากไม่สอดคล้องกับการสอบวัดความรู้ของผู้เรียน จึงเสนอแนะว่าควรให้ความรู้แก่ผู้สอนให้ถูกต้องและเปลี่ยนทัศนคติให้เป็นเชิงบวกต่อการสอนแบบ CLT

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อการสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสารโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) ให้กับนักศึกษา และพบว่ายังไม่มีการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาครุสาขาภาษาอังกฤษที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการสอนแบบ CLT ที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่ฝึกปฏิบัติการสอน จึงดำเนินการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาครุสาขาภาษาอังกฤษที่มีต่อการสอนภาษาแบบ CLT ซึ่งผู้วิจัยเป็นอาจารย์ผู้สอนรายวิชากิจกรรมสำหรับการสอนภาษาอังกฤษ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยคาดหวังว่าข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้

ความสามารถในการจัดกิจกรรมเรียนรู้และการสอนในชั้นเรียนของตนเองให้บรรลุเป้าหมายของการสอนภาษาอังกฤษต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสารระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Design) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 44 คน แบ่งเป็น นักศึกษาชาย 12 คน และนักศึกษาหญิง 32 คน ที่เรียนรายวิชากิจกรรมสำหรับการสอนภาษาอังกฤษ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ 1) แบบสอบถามทัศนคติต่อการสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสาร มาตรฐาน 5 ระดับ สร้างและพัฒนาขึ้นโดย Karavas-Doukas (1996) เป็นแบบสอบถามประเมินตนเองด้านทัศนคติต่อการสอนแบบ CLT จำนวน 24 ข้อ ประกอบด้วยข้อความที่แสดงทัศนคติเชิงบวก 12 ข้อ และทัศนคติเชิงลบ 12 ข้อ และแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสำคัญของไวยากรณ์ (6 ข้อ) 2) ด้านการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียน (4 ข้อ) 3) ด้านการแก้ไขข้อผิดพลาดทางภาษาให้กับผู้เรียน (4 ข้อ) 4) ด้านบทบาทของครูผู้สอนในชั้นเรียน (4 ข้อ) และ 5) ด้านบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้ (6 ข้อ) ผู้วิจัยนำมาแปลเป็นภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการแปลแบบย้อนกลับ (Backward Translation Technique) นำมาทดสอบค่าความตรง (Validity) โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสถิติ Cronbach's Alpha ที่ระดับนัยสำคัญ .05 มีค่าเท่ากับ 0.82 โดยผู้วิจัยกำหนดมาตรฐานวัดและการแปลผลค่าเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาไว้ในตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 มาตรฐานและการแปลผลค่าเฉลี่ยทัศนคติที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร

ระดับ	ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
5	4.50-5.00	ทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
4	3.50-4.49	ทัศนคติที่ดี
3	2.50-3.49	ทัศนคติเป็นกลาง
2	1.50-2.49	ทัศนคติที่ไม่ดี
1	1.00-1.49	ทัศนคติที่ไม่ดีอย่างยิ่ง

ที่มา: (Karavas-Doukas, 1996)

ตารางที่ 2 เกณฑ์คะแนนและการแปลผลทัศนคติที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร

ช่วงคะแนน	การแปลผล
24-72	ทัศนคติที่ไม่ดี
73-120	ทัศนคติที่ดี

ที่มา: (Karavas- Doukas, 1996)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เป็นข้อคำถามปลายเปิดให้กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนแบบ CLT จำนวน 5 ข้อ มีประเด็นคำถามสอดคล้องกับหัวข้อในแบบสอบถาม ข้อคำถามดังกล่าวผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และคำนวณหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การวิจัย (IOC) และ 2) แบบบันทึกสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participation Observation) เพื่อสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างขณะจำลองสถานการณ์จัดกิจกรรมเรียนรู้ในชั้นเรียน และจดบันทึกข้อมูลในระหว่างสังเกตการณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ สร้างความเข้าใจกับกลุ่มตัวอย่างโดยการแจ้งวัตถุประสงค์การวิจัย อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ให้ตรงกับความจริงมากที่สุด กำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 15 นาที ผู้วิจัยได้รับข้อมูลตอบกลับแบบสอบถามทั้งหมด

2. การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ไม่เป็นทางการและสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยสุ่มนักศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน แบ่งเป็นนักศึกษาชาย 5 คน และหญิง 5 คน ทำความเข้าใจและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ ใช้เวลาในการสัมภาษณ์คนละประมาณ 5-10 นาที ในช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกให้สัมภาษณ์ และสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่ได้มอบหมายเป็นงานกลุ่มให้กับกลุ่มตัวอย่างนำเสนอหน้าชั้นเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป ใช้เทคนิคกลับด้านค่าตัวเลขของข้อความที่เป็นความคิดเห็นเชิงลบ (Reverse scoring for the negative items) จำนวน 12 ข้อ เพื่อป้องกันการไม่ตั้งใจตอบแบบสอบถามหรือการหึงดึงคำตอบ ซึ่งอาจเกิดจากการไม่อ่านข้อความให้ถี่ก่อนตอบ และสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบ Independent t-test ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อการสอนแบบ CLT ระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง โดยได้ทดสอบการกระจายตัวของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง มีการกระจายตัวแบบปกติ ด้วยวิธีการทดสอบ Normality ที่แสดงผลโดยใช้ Scatter ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์นำมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของนักศึกษาครุภาษาอังกฤษที่มีต่อการสอนภาษาอังกฤษแบบ CLT กลุ่มตัวอย่างการวิจัย จำนวน 44 คน แบ่งเป็นนักศึกษาชาย 12 คน (คิดเป็นร้อยละ 27) และนักศึกษาหญิง 32 คน (คิดเป็นร้อยละ 73) พบว่าในภาพรวมนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการสอนภาษาแบบ CLT โดยมีผลคะแนนอยู่ระหว่าง 73 ถึง 94 คะแนน และมีค่าเฉลี่ย 79 คะแนน เมื่อแปลผลคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่านักศึกษากลุ่มตัวอย่าง (N=44) อยู่ในเกณฑ์คะแนนมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร รายละเอียดผลการวิเคราะห์ทัศนคติของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างงานวิจัยครั้งนี้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลคะแนนทัศนคติที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสารของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง (N = 44)

	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	\bar{X}	S.D.
ทัศนคติที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร	94	73	79	6.63

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสารของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายข้อความความคิดเห็นแต่ละด้าน (N = 44)

ทัศนคติต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านความสำคัญของไวยากรณ์			
*1. ความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เป็นเกณฑ์สำคัญที่สุดในการประเมินความสามารถทางภาษาของผู้เรียน	2.43	0.50	ทัศนคติไม่ดี
2. ควรมีการสอนไวยากรณ์เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนภาษา	4.27	0.69	ทัศนคติที่ดี

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ทัศนคติต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านความสำคัญของไวยากรณ์ (ต่อ)			
3. ความรู้ด้านกฎไวยากรณ์ ไม่ได้เป็นสิ่งยืนยันว่าผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้	4.09	0.77	ทัศนคติที่ดี
*4. การรอบรู้หลักไวยากรณ์ ทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้อย่างดี	2.31	0.67	ทัศนคติไม่ดี
*5. การสอนกฎไวยากรณ์โดยตรงให้กับผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นทำให้เกิดการเรียนรู้และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.20	0.71	ทัศนคติไม่ดี
6. ผู้เรียนส่วนใหญ่เรียนรู้ภาษาได้ดี เมื่อได้ใช้ภาษาในกิจกรรมสื่อสารจริง มากกว่าการสอนหลักภาษาโดยตรง	4.43	0.55	ทัศนคติที่ดี
ด้านการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียน			
7. การจัดกิจกรรมทำงานกลุ่มเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมมือกันเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างแท้จริง	4.05	0.89	ทัศนคติที่ดี
8. การทำงานกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนเห็นปัญหาการเรียนรู้ของตนเอง รู้จักควบคุม จัดการ การทำงานของตนเอง การทำงานกลุ่มจึงเป็นวิธีจัดการประสบการณ์เรียนรู้ในชั้นเรียน	4.57	0.66	ทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง
*9. กิจกรรมทำงานเป็นกลุ่มไม่ค่อยมีประโยชน์ เพราะยากต่อการสังเกตความสามารถของผู้เรียน และยากต่อการควบคุมให้ผู้เรียนใช้แต่ภาษาอังกฤษในกิจกรรมสื่อสาร	2.59	0.54	ทัศนคติเป็นกลาง
*10. กิจกรรมทำงานเป็นกลุ่มใช้เวลานานเกินไป และทำให้เสียเวลาในการสอน	2.50	0.59	ทัศนคติเป็นกลาง
ด้านการแก้ไขข้อผิดพลาดทางภาษาให้กับผู้เรียน			
11. ผู้สอนควรให้คำแนะนำและแก้ไขข้อผิดพลาดที่เน้นด้านการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์สื่อสาร มากกว่า เน้นการใช้ภาษาให้ถูกต้อง	3.83	0.97	ทัศนคติที่ดี
*12. ผู้สอนควรแก้ไขทุกข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ให้กับผู้เรียน หากละเลยจะส่งผลเสียต่อการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน	2.45	0.50	ทัศนคติไม่ดี
13. การใช้ภาษาผิดพลาดเป็นเรื่องปกติของการเรียนรู้ภาษา ถ้าแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนมากเกินไปจะเป็นการสิ้นเปลืองเวลา	4.00	1.01	ทัศนคติที่ดี
*14. การสอนภาษาแบบสื่อสาร ทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้คล่องแคล่ว แต่ใช้ภาษาไม่ถูกต้องนัก	2.52	0.51	ทัศนคติเป็นกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ทัศนคติต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านบทบาทของครูผู้สอนในชั้นเรียน			
15. บทบาทของครูไม่ได้เป็น "ผู้มีอำนาจ" หรือ "ผู้ถ่ายทอดความรู้" ในชั้นเรียนภาษาอีกต่อไป	4.07	0.79	ทัศนคติที่ดี
*16. ในชั้นเรียนขนาดใหญ่ ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนทุกคนได้	2.29	0.55	ทัศนคติไม่ดี
*17. ผู้ถ่ายทอดความรู้ เป็นหนึ่งในหลายบทบาทของครูที่ต้องมีในการจัดการเรียนการสอน	2.36	0.48	ทัศนคติไม่ดี
*18. บทบาทของครูในชั้นเรียนภาษา คือ การให้ความรู้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การอธิบาย การยกตัวอย่าง	2.45	0.50	ทัศนคติไม่ดี
ด้านบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน			
*19. ผู้สอนกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยไม่จำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.68	0.47	ทัศนคติเป็นกลาง
*20. การฝึกให้ผู้เรียนรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองไม่มีประโยชน์ เพราะผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับการเรียนรู้ด้วยวิธีดังกล่าว	2.48	0.55	ทัศนคติไม่ดี
21. การสอนภาษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง และพัฒนาศักยภาพของตนเองได้เต็มที่	4.27	0.73	ทัศนคติที่ดี
22. ควรมอบหมายงานและจัดกิจกรรมเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน	4.11	0.89	ทัศนคติที่ดี
23. ควรจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เป็นกิจกรรมกลุ่ม ทั้งชั้นเรียน หรือกลุ่มย่อยในบางครั้ง ทำให้ผู้เรียนแสดงความสามารถทางภาษาได้เต็มที่	4.04	0.78	ทัศนคติที่ดี
24. ควรมีสื่อการสอนเสริมหนังสือตำราเรียน และจัดกิจกรรมเรียนรู้ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและความสนใจของผู้เรียน	4.00	0.81	ทัศนคติที่ดี

*ข้อความแสดงทัศนคติเชิงลบต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร

ผลการวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสารจากแบบสอบถาม จำแนกเป็นรายข้อแต่ละด้านในตารางที่ 4 พบว่านักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง (N=44) มีทัศนคติที่ดีกับข้อความแสดงทัศนคติเชิงบวกต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร โดยมีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่ง จำนวน 1 ข้อ ด้านการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียนในข้อที่ 8 (ค่าเฉลี่ย 4.57) กล่าวคือ มีทัศนคติเชิงบวกมากที่สุดกับการให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเห็นปัญหาในการเรียนรู้ของตนเอง รู้จักควบคุม จัดการ การทำงาน

ของตนเอง การทำงานเป็นกลุ่มจึงเป็นวิธีจัดประสบการณ์เรียนรู้ในชั้นเรียน และนักศึกษากลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยกับแนวคิดเชิงลบต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร มีบางข้อที่แสดงทัศนคติเป็นกลาง ได้แก่ ข้อ 9 “กิจกรรมทำงานเป็นกลุ่มไม่ค่อยมีประโยชน์ เพราะยากต่อการสังเกตความสามารถของผู้เรียน และยากต่อการควบคุมให้ผู้เรียนใช้แต่ภาษาอังกฤษในกิจกรรมสื่อสาร ข้อ 10 กิจกรรมทำงานเป็นกลุ่มใช้เวลานานเกินไป และทำให้เสียเวลาในการสอน” ข้อ 14 “การสอนภาษาแบบสื่อสาร ทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้คล่องแคล่ว แต่ใช้ภาษาไม่ถูกต้องนัก” และข้อ 19 “ผู้สอนกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมเรียนรู้สำหรับผู้เรียน โดยไม่จำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน” และมีทัศนคติที่ไม่ดีกับข้อความแสดงทัศนคติเชิงลบต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร

นอกจากนี้ ข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมมีประเด็นสำคัญ กล่าวคือ ผลจากสังเกตการณ์เมื่อนักศึกษาครูจำลองสถานการณ์ การสอนภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมที่มอบหมาย เช่น การสอนภาษาอังกฤษผ่านบทเพลง การชมภาพยนตร์ เกมภาษา พบว่าการออกแบบจัดกิจกรรมเรียนรู้ให้กับผู้เรียน มักเป็นลักษณะให้ผู้เรียนทำงานกลุ่มย่อย โดยมอบหมายให้ช่วยกันทำภาระงานให้สำเร็จและนำเสนอหน้าชั้นเรียน คอยเดินตรวจสอบแต่ละกลุ่มเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ สร้างบรรยากาศผ่อนคลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสื่อสาร บูรณาการทักษะทั้งสี่ พยายามใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง ให้ผู้เรียนช่วยกันหาหลักการใช้ภาษาและสรุปความเข้าใจร่วมกัน

ผลวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวคิดการสอนภาษาแบบ CLT จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ภาวश्यकณ์มีความสำคัญอย่างไรในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ การจัดกิจกรรมให้ทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่จะช่วยพัฒนาทักษะสื่อสารให้กับผู้เรียนได้หรือไม่ อย่างไร บทบาทของครูผู้สอนในชั้นเรียนภาษาอังกฤษควรเป็นอย่างไร ครูควรแก้ไขข้อผิดพลาดทางภาษาให้กับผู้เรียนอย่างไร และผู้เรียนควรมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างไรบ้าง พบว่ามีประเด็นสำคัญดังนี้ นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีทัศนคติว่า ความรู้ไวยากรณ์เป็นสิ่งจำเป็นในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง และสื่อสารได้อย่างมีความหมาย แต่การสอนไวยากรณ์แบบท่องจำไม่เหมาะกับผู้เรียนในปัจจุบัน การสอนไวยากรณ์ตรง ๆ อาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและบทเรียนไม่น่าสนใจ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้หลักภาษาผ่านเนื้อหาการทำกิจกรรมในขณะที่ใช้ภาษาสื่อสารได้ ให้ผู้เรียนฝึกคิดหาภาษาด้วยตนเองเมื่อใช้จนคล่องแคล่ว ฝึกคิดวิเคราะห์และทำงานเป็นทีม มีสรุปความเข้าใจร่วมกับผู้เรียนอีกครั้งในท้ายคาบเรียน ด้านการจัดกิจกรรมเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบ CLT นักศึกษาครูส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจัดกิจกรรมทำงานกลุ่มเพราะเกิดประโยชน์กับผู้เรียน ได้ช่วยกันทำงานและเรียนรู้ร่วมกัน อย่างไรก็ตาม มีนักศึกษาบางส่วนคิดเห็นว่า การทำงานกลุ่มดีกว่าทำงานเดี่ยว แต่ก็อาจเกิดปัญหาได้ เช่น ในชั้นเรียนขนาดใหญ่ ใช้เวลาค่อนข้างนานเมื่อทำกิจกรรมกลุ่ม ถ้าผู้เรียนใช้ภาษาผิดพลาด ครูผู้สอนมักจะแก้ไขให้จนทำให้เสียเวลาไปมาก บางคนไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มไม่มีคนเก่งช่วยกันคิด ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารระหว่างสมาชิกกลุ่ม หรืออาจทำได้ยาก นอกจากนี้ นักศึกษาครูแสดงความเห็นเกี่ยวกับบทบาทครูในชั้นเรียนแบบ CLT ว่าบทบาทและวิธีการสอนของครูเป็นสิ่งสำคัญ การคำนึงถึงผู้เรียน เช่น ความสามารถ ความถนัด รูปแบบการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน ใช้สื่อการสอน เทคโนโลยีทันสมัย จัดกิจกรรมเรียนรู้ที่น่าสนใจและหลากหลาย อาจช่วยเพิ่มความสามารสื่อสารภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนได้มากขึ้น

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสารระหว่างนักศึกษาชายและหญิง (N = 44)

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p
นักศึกษาชาย	12	74.42	1.98	-5.33	0.11
นักศึกษาหญิง	32	80.81	5.97		

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.05$

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสารระหว่างนักศึกษาชายและหญิงจำแนกเป็นรายด้าน (N = 44)

ทัศนคติต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร	นักศึกษาชาย		นักศึกษาหญิง		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านความสำคัญของไวยากรณ์						
1. ความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เป็นเกณฑ์สำคัญที่สุดในการประเมินความสามารถทางภาษาของผู้เรียน	2.50	0.52	2.41	0.49	0.55	0.52
2. ควรมีการสอนไวยากรณ์เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนภาษา	3.92	0.52	4.41	0.71	2.51	0.01*
3. ความรู้ด้านกฎไวยากรณ์ ไม่ได้เป็นสิ่งยืนยันว่าผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้	3.58	0.51	4.28	0.77	2.89	0.08
4. การรอบรู้หลักไวยากรณ์ ทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้อย่างดี	2.17	0.72	2.38	0.66	0.91	0.79
5. การสอนกฎไวยากรณ์โดยตรงให้กับผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นทำให้เกิดการเรียนรู้และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.08	0.67	2.25	0.72	0.69	0.26
6. ผู้เรียนส่วนใหญ่เรียนรู้ภาษาได้ดี เมื่อได้ใช้ภาษาในกิจกรรมสื่อสารจริง มากกว่าการสอนหลักภาษาโดยตรง	4.25	0.45	4.50	0.57	1.52	0.08
ด้านการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียน						
7. การจัดกิจกรรมทำงานกลุ่มเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมมือกันเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างแท้จริง	3.50	0.52	4.25	0.91	2.67	0.23

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ทัศนคติต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร	นักศึกษาชาย		นักศึกษาหญิง		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
8. การทำงานกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนเห็นปัญหาการเรียนรู้ของตนเอง รู้จักควบคุม จัดการ การทำงานของตนเอง การทำงานกลุ่มจึงเป็นวิธีจัดการประสบการณ์เรียนรู้ในชั้นเรียน	4.00	0.86	4.78	0.42	3.04	0.01*
9. กิจกรรมทำงานเป็นกลุ่มไม่ค่อยมีประโยชน์ เพราะยากต่อการสังเกตความสามารถของผู้เรียน และยากต่อการควบคุมให้ผู้เรียนใช้แต่ภาษาอังกฤษในกิจกรรมสื่อสาร	2.42	0.51	2.66	0.55	1.31	0.86
10. กิจกรรมทำงานเป็นกลุ่มใช้เวลานานเกินไป และทำให้เสียเวลาในการสอน	2.42	0.51	2.53	0.62	0.57	0.36
ด้านการแก้ไขข้อผิดพลาดทางภาษาให้กับผู้เรียน						
11. ผู้สอนควรให้คำแนะนำและแก้ไขข้อผิดพลาดที่เน้นด้านการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์สื่อสาร มากกว่า เน้นการใช้ภาษาให้ถูกต้อง		3.33	0.65	4.00	1.01	2.11
12. ผู้สอนควรแก้ไขทุกข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ให้กับผู้เรียน หากละเลยจะส่งผลเสียต่อการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน		2.33	0.49	2.50	0.51	0.98
13. การใช้ภาษาผิดพลาดเป็นเรื่องปกติของการเรียนรู้ภาษา ถ้าแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนมากเกินไปจะเป็นการสิ้นเปลืองเวลา		3.33	1.07	4.25	0.87	2.89
ด้านบทบาทของครูผู้สอนในชั้นเรียน						
14. การสอนภาษาแบบสื่อสาร ทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้คล่องแคล่ว แต่ใช้ภาษาไม่ถูกต้องนัก		2.67	0.49	2.47	0.51	1.16
15. บทบาทของครูไม่ได้เป็น "ผู้มีอำนาจ" หรือ "ผู้ถ่ายทอดความรู้" ในชั้นเรียนภาษาอีกต่อไป		3.58	0.68	4.25	0.76	2.67
16. ในชั้นเรียนขนาดใหญ่ ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนทุกคนได้		2.33	0.49	2.28	0.58	0.27

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ทัศนคติต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร	นักศึกษาชาย		นักศึกษาหญิง		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
17. ผู้ถ่ายทอดความรู้ เป็นหนึ่งในหลายบทบาทของครูที่ต้องมีในการจัดการเรียนการสอน		2.58	0.51	2.28	0.46	1.89
18. บทบาทของครูในชั้นเรียนภาษา คือ การให้ความรู้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การอธิบาย การยกตัวอย่าง		2.67	0.49	2.44	0.56	1.24
ด้านบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน						
19. ผู้สอนกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมเรียนรู้สำหรับผู้เรียน โดยไม่จำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน		2.75	0.45	2.66	0.48	0.58
20. การฝึกให้ผู้เรียนรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองไม่มีประโยชน์ เพราะผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับการเรียนรู้ด้วยวิธีดังกล่าว		2.58	0.51	2.44	0.56	0.78
21. การสอนภาษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง และพัฒนาศักยภาพของตนเองได้เต็มที่		3.75	0.75	4.47	0.62	3.22
22. ควรมอบหมายงานและจัดกิจกรรมเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน		3.92	0.67	4.19	0.96	0.89
23. ควรจัดกิจกรรมเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย เป็นกิจกรรมกลุ่ม ทั้งชั้นเรียน หรือกลุ่มย่อย ในบางครั้ง ทำให้ผู้เรียนแสดงความสามารถทางภาษาได้เต็มที่		3.92	0.79	4.09	0.77	0.67
24. ควรมีสื่อการสอนเสริมหนังสือตำราเรียน และจัดกิจกรรมเรียนรู้ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและความสนใจของผู้เรียน		3.83	0.72	4.06	0.84	0.89

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.05$

ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอนภาษาแบบสื่อสารระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงของกลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ปรากฏดังตารางที่ 5 และเมื่อพิจารณาทัศนคติที่มีต่อแนวทางการสอนภาษาแบบสื่อสารเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 “ควรมีการสอนไวยากรณ์เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนภาษา และด้านการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียน” และ ข้อ 8 “การทำงานกลุ่มช่วยให้ผู้เรียนเห็นปัญหาการเรียนรู้ของตนเอง รู้จักควบคุม จัดการ การทำงานของตนเอง การทำงานกลุ่มจึงเป็นวิธีจัดการประสบการณ์เรียนรู้ในชั้นเรียน” ผลการวิจัยทัศนคติของนักศึกษาครุภาษาอังกฤษและการเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาครุชายและหญิงที่มีต่อการสอนแบบ CLT ผู้วิจัยได้นำไปอภิปรายผลต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ผลดำเนินงานวิจัยเพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสารของนักศึกษาครุภาษาอังกฤษ และการเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาครุภาษาอังกฤษชายและหญิง มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ข้อแรกเพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาครุภาษาอังกฤษที่มีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อหลักการแนวทางการสอนภาษาแบบ CLT ประกอบกับข้อมูลการสัมภาษณ์และสังเกตแบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอน เมื่อมอบหมายงานในรายวิชาให้จัดกิจกรรมเรียนรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เพลง ภาพยนตร์ เกม การอ่านหนังสือพิมพ์หรือโคลงกลอน พบว่านักศึกษาจำลองสถานการณ์การจัดกิจกรรมเรียนรู้ โดยออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สนทนาสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน สอดแทรกการเรียนรู้คำศัพท์และไวยากรณ์ ใช้สื่อสภาพจริงที่น่าสนใจและมีความหลากหลาย นักศึกษาครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความสามารถและแก้ไขปัญหาในการสื่อสาร คอยให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้เรียนในฐานะผู้ให้การสนับสนุนการเรียนรู้ (Facilitator) สังเกตการทำงานของผู้เรียนเมื่อทำงานกลุ่ม และพยายามใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสื่อกลางในการจัดการเรียนการสอนให้มากที่สุด ผลการศึกษาครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lashgari, Jamali, และ Yousofi (2014) โดยกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนแบบ CLT และมีความเชื่อว่าแนวคิดหลักการสอนแบบ CLT ช่วยพัฒนาความสามารถในการสื่อสารให้กับผู้เรียน จึงนำไปใช้ปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนจริงตามความเชื่อดังกล่าว

ผลการวิจัยครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chang (2011) โดยกล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการนำแนวทางการสอนภาษาแบบ CLT ไปใช้ในชั้นเรียน ประกอบด้วย ผู้เรียน ผู้สอน ระบบการศึกษา และความเหมาะสมกับบริบท หากครูผู้สอนมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนเพื่อการสื่อสาร และมีความเชื่อไม่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวทางการสอน จะส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกจัดกิจกรรมเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ครูผู้สอนควรได้รับการฝึกอบรมให้เข้าใจแนวทางการสอนแบบ CLT อย่างถูกต้องและนำไปใช้ในชั้นเรียนเพื่อดำเนินงานให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน ส่งเสริมให้ปฏิบัติจริง ฝึกใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง ครูผู้สอนควรมีความยืดหยุ่นและเข้าใจความถนัดความสามารถของผู้เรียนเพื่อจัดกิจกรรมเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความสนใจของผู้เรียน มีการประเมินผลจากสภาพจริงของผู้เรียน ครอบคลุมทั้งด้านความคล่องแคล่ว ความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในสถานการณ์สื่อสาร และการใช้กลยุทธ์สื่อสารแก้ปัญหา กิจกรรม

เรียนรู้ในสถานการณ์สื่อสารจริง ทำให้ผู้เรียนแสดงความสามารถทางภาษาอย่างเต็มที่ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสมรรถนะของผู้เรียนจากการได้ลงมือปฏิบัติจริง

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องในบางประเด็นกับงานวิจัยของ Zulu (2019) ที่ศึกษาความเข้าใจและทัศนคติของครูผู้สอนภาษาชาวแซมเบียที่มีต่อการสอนแบบ CLT พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนภาษาแบบสื่อสาร บางส่วนมีทัศนคติเชิงลบ และมีความเข้าใจแนวคิดและหลักการ CLT ที่แตกต่างกัน จากการสัมภาษณ์ครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจและบางส่วนเข้าใจผิดเกี่ยวกับแนวคิดหลักการสอนของ CLT จึงส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการสอน โดยไม่นำแนวคิดหลักการสอนแบบ CLT ไปใช้ในชั้นเรียนหรือจัดการเรียนการสอนแบบผิดหลักการ แม้ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นดีว่าการสอนแบบ CLT เป็นวิธีการสอนที่ดีก็ตาม สาเหตุเพราะครูผู้สอนเห็นว่าการสอนแบบ CLT เป็นปัญหาและมีข้อจำกัดมากเมื่อนำไปใช้ในชั้นเรียน ผลวิจัยของ Zulu (2019) เสนอแนะว่าควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการสอนภาษาแบบสื่อสารให้กับครูผู้สอน ทำให้เห็นประโยชน์และเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อการสอนแบบ CLT รวมไปถึงนักศึกษาครูก็ควรได้รับการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนแบบ CLT ที่ถูกต้องก่อนไปปฏิบัติการสอนจริงในชั้นเรียน

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสารระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงตามวัตถุประสงค์ข้อที่สอง พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ นักศึกษาชายมีทัศนคติที่ดีต่อ “การสอนไวยากรณ์เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนภาษา” (ค่าเฉลี่ย 3.92) แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาหญิง (ค่าเฉลี่ย 4.41) และนักศึกษาชายมีทัศนคติที่ดีต่อ “การทำงานกลุ่มช่วยให้ผู้เรียนเห็นปัญหาการเรียนรู้อของตนเอง รู้จักควบคุมจัดการ การทำงานของตนเอง การทำงานกลุ่มจึงเป็นวิธีจัดการประสบการณ์เรียนรู้ในชั้นเรียน” (ค่าเฉลี่ย 4.00) แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาหญิง (ค่าเฉลี่ย 4.78) สอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนไวยากรณ์ให้กับผู้เรียน โดยนักศึกษาหญิงส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าการเข้าใจหลักภาษาหรือไวยากรณ์เป็นสิ่งสำคัญ ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถทางภาษาและสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง การสอนไวยากรณ์จึงเป็นสิ่งจำเป็น ควรออกแบบกิจกรรมเรียนรู้ที่น่าสนใจ แทนการสอนแบบตรงด้วยการท่องจำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ภาษาสื่อสารเพื่อบรรลุกิจกรรมเรียนรู้ และช่วยกันคิดสังเกต เปรียบเทียบ และค้นหาหลักการใช้ภาษาด้วยตนเอง ก่อนอภิปรายสรุปความเข้าใจร่วมกัน ครูผู้สอนมีบทบาทคอยเสนอแนะให้ผู้เรียนคิดค้นหาคำตอบจากการใช้ภาษาจากบทสนทนาที่สื่อสาร นอกจากนี้ นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่คิดเห็นว่าการทำงานกลุ่มเป็นประสบการณ์เรียนรู้ที่สำคัญในชั้นเรียน การจัดการเรียนโดยแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ ทำให้ผู้เรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กันในกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักบทบาทหน้าที่การเป็นสมาชิกกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Khunbankong และ Abhakorn (2016) พบว่าครูผู้สอนมีทัศนคติที่ดีและเห็นด้วยกับแนวคิดการสอนภาษาแบบ CLT โดยเชื่อว่าควรส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์จากการใช้

ภาษาสื่อสาร และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งการสอนโครงสร้างหรือไวยากรณ์ให้กับผู้เรียนเป็น สิ่งจำเป็น ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจรูปแบบการใช้ภาษาที่ถูกต้อง นำไปใช้สื่อสารสถานการณ์อื่น ๆ ได้

นอกจากนี้ ข้อมูลการสัมภาษณ์นักศึกษาก็ได้แสดงความคิดเห็นว่าแนวการสอนภาษา ในปัจจุบันควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ในสถานการณ์จริง มากกว่าการเน้นให้ ท่องจำกฎไวยากรณ์เพื่อทำข้อสอบผ่านเท่านั้น และตระหนักถึงสภาพปัญหาทักษะภาษาอังกฤษของ นักเรียนไทยยังอยู่ในระดับไม่เป็นที่พอใจนัก แม้จะเรียนภาษาอังกฤษเป็นเวลาหลายปี ปัญหาสำคัญ หนึ่งอาจเป็นผลมาจากทัศนคติ ความเชื่อ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการสอนภาษาของครูผู้สอน และอาจส่งผลกระทบต่อทัศนคตินำไปใช้ปฏิบัติจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งผลการวิจัยนี้ ไม่สอดคล้องกับการศึกษาทัศนคติของครูผู้สอนที่มีต่อการสอนแบบ CLT ของ Kwon (2017) ในบาง ประเด็น กล่าวคือ ครูผู้สอนเห็นด้วยว่าการสอนแบบ CLT ช่วยพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน แต่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มั่นใจที่จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสอน รวมไปถึงบทบาทของครูใน การจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์เสมือนจริงอย่างมีความหมาย ในชีวิตประจำวัน และเชื่อว่าเป้าหมายการเรียนภาษาเน้นให้ผู้เรียนผ่านการทดสอบระดับชาติมากกว่า เป้าหมายด้านความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียน ครูผู้สอนจึงควรได้รับการฝึกอบรมให้เกิดความรู้ ความเข้าใจแนวคิดและหลักการสอนภาษาแบบ CLT ให้มากขึ้น

ผลจากการศึกษาข้อมูลด้านทัศนคติและความคิดเห็นของนักศึกษาครูภาษาอังกฤษที่มีต่อ การสอนภาษาแบบ CLT ในครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร รายวิชาให้มีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักศึกษาเพื่อช่วยให้นักศึกษาตระหนักรู้ เห็น ความสำคัญ และประโยชน์ของการสอนแบบ CLT มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามุ่งมั่นการเรียนรู้และทักษะ การสอนที่ได้เรียนรู้ในเชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติผ่านการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเองขณะ ฝึกปฏิบัติการสอนจริง และเมื่อจบการศึกษาเป็นครูผู้สอนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ ในรายวิชากิจกรรมสำหรับการสอนภาษาอังกฤษ อาจารย์ ผู้สอนควรศึกษาความเชื่อและความคิดเห็นของนักศึกษาครูที่มีต่อแนวคิดการสอนภาษา เพื่อ เสริมสร้างความเข้าใจในหลักการและแนวคิดการสอนที่สอดคล้องกับความจำเป็นและความสนใจของ ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 รวมถึงการสนับสนุนให้นักศึกษาครูนำแนวคิดไปใช้จัดกิจกรรมเรียนรู้ในขณะ ฝึกปฏิบัติการสอน ช่วยให้นักศึกษาครูภาษาอังกฤษพัฒนาทักษะการสอนและเกิดสมรรถนะในวิชาชีพ ต่อไป

2. ควรศึกษาตัวแปรต่าง ๆ เช่น ประสบการณ์เดิม ความสามารถทางภาษา ความถนัดและ ความสนใจในการเรียนรู้ของนักศึกษาครู ที่อาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อและทัศนคติของนักศึกษาครูที่มีต่อ วิธีการสอนภาษาอังกฤษ ในงานวิจัยครั้งต่อไป

3. ควรศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของ นักศึกษาครูในชั้นเรียนจริง ที่ไปฝึกปฏิบัติการสอน และทัศนคติต่อแนวการสอนแบบ CLT หลังการฝึก ปฏิบัติการสอน ในงานวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Brown, H. D. (2007). **Principles of Language Learning and Teaching**. Pearson Longman. San Francisco State University.
- Chang, M. (2011). Factors Affecting the Implementation of Communicative Language Teaching in Taiwanese College English Classes. **English Language Teaching**, 4(2): 3-12.
- Huang, S. (2016). Communicative Language Teaching: Practical Difficulties in the Rural EFL Classrooms in Taiwan. **Journal of Education and Practice**, 7(24): 186-202.
- Hymes, D. H. (1979). On Communicative Competence in Brumfit, C. and Johnson, K. (eds). **The Communicative Approach to Language Teaching**. Oxford University Press.
- Karavas-Doukas, E. (1996). Using Attitude Scales to Investigate Teachers' Attitudes to the Communicative Approach. **ELT Journal**, 50(3): 187-196.
- Khunbankong, S. & Abhakorn, J. (2016). Teachers' and Students' Attitudes and Perceptions on the Applicability of CLT in the Thai Classroom Context. **Journal of Humanities, Naresuan University**, 13(3): 35-52.
- Kwon, Y. (2017). A Study of Thai Teachers' Perceptions toward the Implementation of Communicative Language Teaching of English. **HRD Journal**, 8(1): 114-125.
- Lashgari, M., Jamali, F., & Yousofi, N. (2014). Investigating EFL Teachers' Attitudes towards CLT. **International Journal of Basic Sciences and Applied Research**, 3(3): 160-164.
- Ozsevik, Z. (2010). The Use of Communicative Language Teaching (CLT): Turkish EFL Teachers' perceived Difficulties in Implementing CLT in Turkey. **MA Thesis Submitted at University of Illinois at Urbana-Champaign**, [Online], Available: <https://www.ideals.illinois.edu/handle/2142/16211> (2020, 16 August).
- Richards, J. C. (2006). **Communicative Language Teaching Today**. SEAMEO. Regional Language Center.
- Zulu, M. P. (2019). Teachers' Understanding and Attitudes towards Communicative Language Teaching Method in ESL Classrooms of Zambia. **International Journal of Humanities, Social Sciences and Education**, 6(6): 1-13.